

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/268-5/2022
Érkezett:	2022 MÁJ 25. Elenkóczy
Példány:	1 Kiszámlázott
Melléklet:	db

Alkotmánybíróság

1535 Budapest, Pf. 773

Hiv. szám: IV/268-4/2022.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

██████████ az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő – a 2022. április 22-ei hiánypótlásra történő felhívás alapján egységes szerkezetben –

2021. december 31-ei hatállyal lemondással szűnt meg a hivatásos szolgálati viszonyom közel 13 év hivatásos szolgálatot követően. A 712/2021. (XII. 20.) Korm. rendelet a fegyveres és a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálat elismerése céljából megállapított szolgálati juttatásról (Továbbiakban: Kormányrendelet) ún. havi fegyverpénz kifizetéséről rendelkezett, amelyből álláspontom szerint hátrányos megkülönböztetésre tekintettel nem részesülök, mivel a jogosultság időpontjában bár hivatásos szolgálati viszonyban voltam, azonban lemondás hatálya alatt álltam.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a 712/2021. (XII. 20.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdés a) pontjának alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg azt.

Az Abtv. 52. § (1b) alapján a határozott kérelem vonatkozásában az alábbiakat jelölöm meg:

a) az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján az Alkotmánybíróság az indítvány elbírálására hatáskörrel rendelkezik; a jogosultságom azért megalapozott, mivel az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás (a támadott jogszabályi rendelkezése alapján nem részesültem a szolgálati juttatásban);

b) a Kormányrendelet alapján a hátrányos megkülönböztetésre tekintettel nem kaptam meg a jogszabály által biztosított szolgálati juttatást. A Kormányrendelet 5. § (1) bekezdés a) pontja alaptörvény-ellenes az emberi méltóság megsértése, illetve a hátrányos megkülönböztetés tilalma miatt, a támadott jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény II. cikkébe, illetve XV. cikk (2) bekezdésébe ütközik. Az emberi méltóságom, illetve az egyenlő bánásmódhoz való jogom sérült, ezért részesültem a jogszabály által kedvezőtlenebb bánásmódban, mivel a lemondás hatálya alatt állás miatt nem részesültem a hivatásos állományban lévő személyeket megillető szolgálati juttatásban.

c) a vizsgálandó jogszabályi rendelkezés a 712/2021. (XII. 20.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdés a) pontja;

d) a sérelmezett jogszabály, a Kormányrendelet az Alaptörvény II. cikkét, illetve a XV. cikk (2) bekezdését sérti;

e) a sérelmezett jogszabály azért ellentétes az Alaptörvény II. cikkével, mivel az emberi méltóság sérthetetlen, minden embernek joga van az emberi méltósághoz. Az egyenlő bánásmód sérelme az emberi méltóság megsértését eredményezi. A 9/1990. (IV.25.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kimondta, hogy „a megkülönböztetés tilalma arra vonatkozik, hogy a jognak mindenkit egyenlőként (egyenlő méltóságú személyként) kell kezelnie, azaz az emberi méltóság alapjogán nem eshet csorba, azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságok és a kedvezmények elosztásának szempontjait meghatározni”.

A sérelmezett jogszabály továbbá azért ellentétes Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésével, mivel a szolgálati juttatásra való jogosultságból hátrányos megkülönböztetés alapján zár ki. A szolgálati juttatásra való jogosultság alapja a hivatásos viszony fennállása 2021. december 31. napján. Mivel az említett napon lemondás hatálya alatt álltam, a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miatt nem részesültem a szolgálati juttatásban. A szabályozás lényege szerint a múltban történő tevékenységem elismeréséből azért zárt ki a jogalkotó, mivel a jövőben nem áll fent a hivatásos szolgálati viszonyom. Amennyiben más módon – áthelyezés, közös megegyezés – szűnt volna meg a hivatásos szolgálati viszonyom, jogosult lettem volna a szolgálati juttatásra. Az alaptörvény-ellenes megkülönböztetéssel kapcsolatban megjegyzem, hogy az összehasonlítható személyi kör a hivatásos viszonyban állók, illetve a hivatásos viszony megszűnése hatálya alatt állók (lemondás hatálya alatt álló, áthelyezés hatálya alatt álló stb.)

A hivatásos szolgálati viszony megszűnésének fajtái alapján történő differenciálás a szolgálati juttatást illetően hátrányos megkülönböztetésnek minősül, ugyanis a hivatásos állomány egy csoportját hátrányosan érinti. Az emberi méltóság, illetve az egyenlő bánásmóddhoz való jog – mint alapjog – sérelme fennáll, ugyanis a szabályozás lényeges eleme tekintetében nem azonos a hivatásos viszonyban álló személyek szolgálati juttatáshoz – illetményhez – való joga. A szabályozás leegyszerűsítve ahhoz hasonlítható, mintha azért zárt volna ki valakit a szolgálati juttatásból a jogalkotó, mert a hivatásos viszonyban álló személy 2021. december 31-én szabadságát töltötte, vagy aznap nem viselt fehér inget stb.

f) kérem, hogy az Alkotmánybíróság a 712/2021. (XII. 20.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdés a) pontját semmisítse meg.

INDOKOLÁS

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) *A támadott jogszabály pontos megjelölése, a tényállás rövid ismertetése és a bírói út hiánya*

Álláspontom szerint a Kormányrendelet 5. § (1) bekezdés a) pontja alaptörvény-ellenes, ugyanis a szolgálati juttatásból történő kizárás hátrányos megkülönböztetést tartalmaz egyrészt a hivatásos szolgálati viszonyban álló személyek közötti viszonylatban (hivatásos szolgálati viszonyban állók, illetve lemondás hatálya alatt lévő hivatásos szolgálati viszonyban állók relációjában), másrészt a hivatásos szolgálati viszony megszűnésének okai¹ között (közös megegyezés; lemondás; kormányzati szolgálati, közszolgálati, közalkalmazotti, egészségügyi szolgálati jogviszonyba, rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyba, vagy igazságügyi alkalmazotti szolgálati jogviszonyba történő áthelyezéssel).

¹ Hszt. 80. § (2) bekezdés

A szolgálati juttatás bírósági érvényesítése kizárt, ugyanis arról nem a munkáltató – Rendőrség– határozott, hanem a Kormány, így nincs jogi lehetőség a jogsérelem orvoslása miatt bírósághoz fordulni.

b) A jogorvoslati eljárás hiánya

A Kormányrendelet által okozott jogsérelem orvoslására nincs jogorvoslati eljárás.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Kormányrendelet 2021. december 31-én lépett hatályba, így az alkotmányjogi panasz benyújtása az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint határidőben történt.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

A támadott jogszabályi rendelkezés közvetlenül hatályosult, mivel ezen rendelkezés alapján ért a jogsérelem, azaz a támadott rendelkezés alapján zártak ki a szolgálati juttatásra jogosultak köréből.

2008. április 1-je óta láttam el hivatásos szolgálatot, az utolsó szolgálati helyem a [REDACTED] Rendőrkapitányság volt, 2021. február 1-je óta gazdaságvédelmi alosztályvezető beosztásban dolgoztam. Ezt megelőzően 2012. óta a [REDACTED] kiemelt főnyomozó beosztásban jelentős tárgyi súlyú, illetve közérdeklődésre számot tartó büncselekmények nyomozását végeztem. 2021. november 2-án lemondtam a szolgálati jogviszonyról, 2021. november 3-a óta álltam a lemondás hatálya alatt. Fontosnak tartom megjegyezni, hogy 2021. december 31-én még fennállt a hivatásos szolgálati viszonyom, aznap az éves rendes szabadságomat töltöttem. A hivatásos szolgálati viszonyom 2021. december 31-ei hatállyal szűnt meg.

A Kormányrendeletet Magyarország miniszterelnöke 2021. december 20-án írta alá katonai és rendvédelmi vezetők jelenlétében. A rendkívüli juttatás kifizetésének háttérében elsősorban a koronavírus-járványkezelési feladatok teljesítése és a migrációs nyomás kezelése állt.² Dr. Konrád Károly, a Belügyminisztérium államtitkára 2022. január 5-én kifejtette, hogy a Kormány a rendvédelmiieknek a kiegyensúlyozott közrend és közbiztonság fenntartása érdekében kifejtett eredményes teljesítményét, a koronavírus-járvány megfékezésében és következményeinek enyhítésében tanúsított kiemelkedő helytállását és az illegális migráció elleni küzdelemben teljesített szolgálatát ismerte el.³

A teleológiai értelmezés (amely azt veszi figyelembe, mi volt az elérni kívánt cél a jogi norma megalkotásakor) – azon belül is a jogszabály célja szerinti értelmezés – alapján a Kormányrendelet 3. § (1) bekezdéséből⁴ az a következtetés vonható le, hogy az egyszeri szolgálati juttatás a múltban elvégzett szolgálati feladatok eredményes elvégzésének elismerése; a Kormányrendelet Általános rendelkezések része – amely a jogszabály

² <https://www.portfolio.hu/global/20211220/alairta-orban-viktor-10-os-beremelest-es-hathavi-fegyverpenzt-kapnak-a-magyar-katonak-es-rendorok-517086>

³ <https://index.hu/belfold/2022/01/05/fizetesemeles-tiz-szazalek-rendvedelmi-dolgozok-rendorok-katasztrofavedelem-buntetes-vegrehajtas/>

⁴ Kormányrendelet 3. § (1) A hivatásos szolgálatot ellátó személyek Magyarország biztonsága érdekében végzett munkájuk elismeréseként – az e rendeletben meghatározottak szerint – egyszeri szolgálati juttatásban részesülnek.

preambulumának tekinthető – szerint a szolgálati juttatás célja a hivatásos szolgálat elismerése.⁵

2021-ben részt vettem a koronavírus-járványkezelési feladatokban, ezzel kapcsolatban 10 nap pótszabadságot kaptam – hozzáteszem, hogy a rendkívüli mértékű leterheltség miatt az évi rendes szabadságomat sem tudtam kivenni, a pótszabadságból egy napot használtam fel –. Továbbá megjegyzem, hogy 2021. előtt több hetes szolgálatot is elláttam a magyar-szerb határnál a migrációs helyzet eredményes kezelése céljából. 2020., 2021. évben a minősítemem kivételes volt.

A Kormányrendelet 5. § a) pontja alapján azért nem vagyok jogosult a szolgálati juttatásra, mivel 2021. december 31-én a lemondási időmet töltöttem.⁶ A szolgálati juttatásra való jogosultságból lemondásra hivatkozással történő kizárása álláspontom szerint a hátrányos megkülönböztetés tilalmába ütközik, sérti az egyenlő bánásmódot. A Kormányrendelet alapján az a hivatásos személy, akinek a hivatásos szolgálati viszonya közös megegyezéssel, vagy áthelyezéssel szűnt meg, jogosult a szolgálati juttatásra. Továbbá a nyugdíj előtti rendelkezési állományban, illetve GYES-en lévő hivatásos szolgálatot ellátó személy szintén jogosult a szolgálati juttatásra.

A szabályozás abszurditását a következő (részben fiktív) példákon keresztül mutatom be:

██████████ r. ezredes szolgálati jogviszonya közös megegyezéssel 2021. december 31-ei hatállyal szűnt meg. Nevezett jogosult a szolgálati juttatásra.

██████████ c. r. ezredes szolgálati viszonya áthelyezéssel szűnt meg 2021. december 31-ei hatállyal, mivel az Igazságügyi Minisztérium főosztályvezetőjévé nevezték ki. Nevezett jogosult a szolgálati juttatásra.

██████████ c. r. alezredes 4 éve nem lát el aktív hivatásos szolgálatot, mivel nyugdíj előtti rendelkezési állományban van 2021. december 31-én. Az alezredes az illegális migrációt, illetve a koronavírussal kapcsolatos feladatokat csak a hírekből ismeri. Nevezett jogosult a szolgálati juttatásra.

██████████ r. őrmester 2,5 éve második gyermekét otthon neveli, 2021. december 31-én illetmény nélküli szabadságát tölti. Nevezett jogosult a szolgálati juttatásra.

██████████ r. százados az elmúlt években részt vett a koronavírus-járványkezelési feladatok elvégzésében, illetve az illegális migrációval kapcsolatos feladatokat látott el, az elmúlt időszakban az éves minősítései kivételesek voltak ██████████ r. százados 2021. december 31-én hivatásos állományban volt, azonban lemondás hatálya alatt állt. Nevezett nem jogosult a szolgálati juttatásra.

A fentieket rendkívül méltánytalannak tartom, álláspontom szerint a szolgálati juttatásból lemondás miatt történő kizárás a hátrányos megkülönböztetés tilalmába, az egyenlő bánásmód követelményébe ütközik.

⁵ Kormányrendelet 2. § Az e rendelet szerinti, a hivatásos szolgálat elismerése céljából megállapított szolgálati juttatás (a továbbiakban: szolgálati juttatás) nem képezi részét a hivatásos szolgálatot ellátó személy illetményének, azonban a szolgálati juttatás elszámolására és kifizetésére az illetmény elszámolására és kifizetésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

⁶ Kormányrendelet 5. § (1) Nem jogosult a szolgálati juttatásra
a) az a hivatásos szolgálatot ellátó személy, aki lemondási idejét tölti,

...

2021. december 31. napján.

e) Annak bemutatása, hogy a támadott jogszabályi rendelkezések alkalmazása vagy közvetlen hatályosulása során felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.

A hivatásos szolgálati viszony megszűnésének fajtái alapján történő differenciálás a szolgálati juttatást illetően hátrányos megkülönböztetésnek minősül, ugyanis a hivatásos állomány egy csoportját hátrányosan érinti. Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a hivatásos szolgálati viszonyhoz kötött, elismerésként adott szolgálati juttatás körében lehet-e hátrányos megkülönböztetést alkalmazni, megszegni az egyenlő bánásmód követelményét a szolgálati viszony megszűnése alapján. A szolgálati juttatásból történő kizárás a fentiek alapján az emberi méltóság megsértésére alkalmas.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

A Kormányrendelet 5. § (1) bekezdés a) pontja alaptörvény-ellenes az emberi méltóság, illetve a hátrányos megkülönböztetés tilalmának megsértése miatt, a támadott jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény II. cikkébe⁷, illetve a XV. cikk (2) bekezdésébe⁸ ütközik.

b) A megsemmisíteni kért jogszabály, jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének indokolása

Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg.⁹ A egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 8. §-a t) pontja szerint közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője (a továbbiakban együtt: tulajdonsága) miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.

A 3206/2014.(VII.21.) AB határozat szerint „az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében garantált diszkriminációtilalom csak olyan élethelyzeteket ölelhet át, amelyekben az emberek önazonosságát, identitását meghatározó lényegi tulajdonságuk miatti előítéllettel, vagy társadalmi kirekesztéssel néznek szembe.”

A fentiek alapján az „egyéb helyzetnek” két fő fogalmi kritériuma van:

-az tartozzon az egyén személyisége lényegi vonásához, és

-az egyént egy sérülékeny társadalmi csoporthoz kapcsolja.

Álláspontom szerint az egyéb helyzet szerinti hátrányos megkülönböztetés esetében fennáll, hiszen a személyiségem lényegi vonásához tartozik, hogy több mint 13 év után megszüntettem a hivatásos szolgálati jogviszonyt; mivel lemondással szűnt meg a jogviszony, a sérelmezett jogszabály stigmatizált, kizárólag azért zárt ki a korábbi tevékenység

⁷ Alaptörvény II. cikk Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

⁸ Alaptörvény XV. cikk (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

⁹ Alaptörvény I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

elismeréséként adott szolgálati juttatásra való jogosultságból, mivel korábban beadtam a lemondásomat. A sérülékeny társadalmi csoporthoz kapcsolást illetően kijelenthető, hogy a lemondás hatálya alatt állók képezik a sérülékeny társadalmi csoportot, melynek én is tagja vagyok.

A hivatásos szolgálati viszonyban lévő személyek csoportját alkotják a lemondás hatálya alatt állók, ez jelenti a csoport egyéb helyzetét, jellemzőjét. A fentiek alapján megállapítható, hogy közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül a szolgálati juttatásra jogosultak köréből azon hivatásos szolgálati viszonyban álló személy kizárása, aki lemondás hatálya alatt áll.

A Kormányrendelet 5. § (1) bekezdés a) pontja kétszeresen is közvetlenül hátrányos megkülönböztetésnek tekinthető, egyrészt a hivatásos viszonyban állók és a hivatásos viszonyban, de lemondás hatálya alatt állók viszonylatában, másrészt a hivatásos viszonyban állók esetében a hivatásos viszony megszűnési fajtái közötti differenciálás viszonylatában. A homogén csoporton belüli különbségtétel (hivatásos viszonyban állók közötti különbségtétel, illetve a hivatásos viszony megszűnésének változatai alapján történő különbségtétel) alkotmányosan nem indokolható.

A Kormányrendelet a szabályozás szempontjából egymással összehasonlítható jogalanyok között tesz különbséget anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne.

Álláspontom szerint a szolgálati juttatásra a lemondás hatálya alatt álló hivatásos szolgálati viszonyban lévő személyek is jogosultak, hiszen a szolgálati juttatás egy, a múltban végzett tevékenység elismerése.

A szolgálati juttatásból történő lemondás hatálya alatt álló személyek kizárásának akkor lenne ésszerű és alkotmányos indoka, ha a jogszabály ún. „hűségpénzről” rendelkezne, azaz meghatározott szolgálati időhöz kötné a juttatást (pl. a jogszabály hatálybalépésétől számítva 3 évig a juttatásban részesülő személynek hivatásos szolgálati jogviszonyban kell állni; a kifizetés napján is szolgálati jogviszonyban kell állni stb.).

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el.

Az eljárásban jogi képviselő nem jár el.

b) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Nem járulok hozzá a személyes adataim nyilvánosságra hozásához.

c) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok

-Országos rendőr-főkapitány 29000-170/6551/2021.fmi. számú parancsa a szolgálati viszony megszüntetésével kapcsolatban

Budapest, 2022. május 25.

Tisztelettel:

